

«فرهیختگان» نقاط ضعف و قوت نمایشگاه «ایران ساخت» را بررسی می کند

ایران ساخت: فرصت یا تهدید؟

زهرا فریدزادگان

روزنامه‌نگار

ضرورت حمایت از تولید ملی و تحقق اقتصاد مقاومتی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری را بر آن داشته تا طی سال‌های گذشته همواره از فناوریان کشور برای ساخت تجهیزات وارداتی در داخل کشور حمایت کند. نتیجه این حمایت‌ها نیز ساخت و تولید تعداد قابل توجهی تجهیزات و مواد آزمایشگاهی پیشرفته در کشور بوده که ایران را از واردات این تجهیزات بی‌نیاز کرده است. در این راستا همچنین به منظور استفاده از توانمندی‌های داخلی و حمایت از فعالیت‌های دانش‌بنیان در زمینه ساخت تجهیزات و تولید مواد آزمایشگاهی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تاکنون هفت دوره «نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی ایران ساخت» را از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ برگزار کرده است و قرار است هشتمین دوره این نمایشگاه نیز از پنجشنبه ۲۷ آذرماه سال جاری تا سی‌ام همین سال برگزار شود. منتها اسمال و به دلیل شیوع ویروس کرونا در کشور، این نمایشگاه به صورت مجازی برگزار می‌شود. هشتمین دوره نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی ایران ساخت همزمان با آخرین روز هفته پژوهش و با حضور ۳۵۱ شرکت و ارائه ۹ هزار مدل محصول و همزمان با بیست‌ویکمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری وزارت علوم برگزار می‌شود.

۵۰ درصدی محصولات ایران ساخت

طبق اعلام معاون نوآوری و تجاری سازی معاونت علمی و فناوری، دور اول این نمایشگاه با حضور ۱۲۰ شرکت و عرضه هزار و ۴۲۵ محصول در سال ۹۲ آغاز به کار کرد. در سال ۹۳ تعداد شرکت‌های حاضر در نمایشگاه ایران ساخت با رشد بیش از ۵۰ درصدی به ۱۹۴ شرکت افزایش یافت، مضاف بر اینکه تعداد محصولات عرضه شده نیز به یک‌باره با رشد ۱۶۴ درصدی به سه هزار و ۷۶۳ محصول رسید. دور سوم این نمایشگاه در سال ۹۷ برگزار شد و ۳۰۴ شرکت با ارائه ۷۲۲۰ محصول در این نمایشگاه شرکت کردند. افزایش ۹۰ درصدی تعداد محصولات ارائه شده و رشد ۵۶ درصدی شرکت‌های حاضر در این نمایشگاه نسبت به سال ماقبل، نشان از استقبال تولیدکنندگان از این نمایشگاه داشت. در دور چهارم برگزاری نمایشگاه در سال ۹۵ نیز روند حضور شرکت‌ها و عرضه محصولات‌شان، روندی صعودی داشت. تعداد شرکت‌های حاضر در این دوره با افزایش ۱۲ درصدی به ۳۴۴ شرکت و تعداد محصولات عرضه شده با رشد ۲۱ درصدی به ۸ هزار و ۷۸۹ محصول رسید.

سال ۹۶، پنجمین دوره نمایشگاه ایران ساخت برگزار شد و ۳۷۱ شرکت اقدام به عرضه ۹ هزار و ۴۲۵ محصول ساخت ایران کردند. در سال ۹۶ نیز تعداد شرکت‌های حاضر و محصولات‌شان به ترتیب ۸ و ۱۰ درصد نسبت به سال ماقبل رشد داشت. در سال ۹۷ و در جریان برگزاری دور ششم نمایشگاه ایران ساخت، ۳۳۷ تولیدکننده شرکت کردند و ۹ هزار و ۳۵ محصول ایران ساخت نیز در این نمایشگاه عرضه شد. در دور هفتم، یعنی در سال ۹۸ نیز ۳۵۷ شرکت با ۹ هزار و ۱۶۸ محصول در نمایشگاه ایران ساخت حاضر شدند و دستاوردهای خود را در معرض نمایش قرار دادند. اگرچه برگزاری دور هشتم نمایشگاه ایران ساخت، با مسائل و به دلیل محدودیت‌ها به صورت مجازی خواهد بود، اما همچنان مورد استقبال شرکت‌ها و تولید کنندگان قرار گرفته است. محاسبه میزان افزایش تعداد شرکت‌های حاضر در این دوره نسبت به اولین دوره برگزاری این نمایشگاه نشان از رشد ۱۹۲ درصدی دارد علاوه بر اینکه تعداد محصولات ارائه شده در نمایشگاه اسمال در مقایسه با اولین دوره برگزاری رشد بیش از ۵۰۰ درصدی داشته است.

۶۲۰ میلیارد تومان فروش طی ۷ دوره

معاونت علمی و فناوری در این نمایشگاه بخشی از هزینه خرید مراکز علمی و پژوهشی دولتی را مطابق با سطح بندی تجهیزات پرداخت می‌کند. در مجموع این نمایشگاه در ۷ دوره گذشته ۶۲۰ میلیارد تومان فروش داشته است که از این میزان بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان را معاونت علمی و فناوری پرداخت کرده است. به گفته کارشناسان، این مدل حمایتی، طرف تقاضا را تحریک می‌کند و با قدرت اهرم گونه خود منجر به گسترده شدن هرچه بیشتر بازار می‌شود. علاوه بر اینکه این مدل حمایتی قابل پیاده سازی در سایر حوزه‌های فناوری (اعم از تجهیزات آزمایشگاهی فنی و مهندسی، تجهیزات پزشکی و سایر فناوری‌ها) است و می‌تواند در ایجاد بازار محصولات دانش‌بنیان تحول بزرگی ایجاد کند بدون آنکه بار مالی جدیدی بر دوش بودجه عمومی کشور تحمیل کند. برگزار کنندگان این نمایشگاه معتقدند که از دیگر اهداف سیاستی نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی، توسعه فناوری و نوآوری در شرکت‌های تولیدکننده تجهیزات بوده و لذا ابزارهای سیاستی مختلفی در دوره‌های مختلف برای تحقق این سیاست مورد استفاده قرار گرفته است. برای مثال سطح بندی تجهیزات عرضه شده در نمایشگاه و کاهش تدریجی یارانه حمایتی، تشویق شرکت‌های تولیدکننده به دریافت مجوز دانش بنیان، دریافت گواهینامه استاندارد coc

یا cop (استاندارد تطابق کالا) برای حداقل یکی از محصولات سطح یک عرضه شده در نمایشگاه توسط شرکت، عدم حمایت از یک تجهیز برای سه سال متمادی در نمایشگاه بدون انجام برنامه ارتقا و ارائه برنامه توسعه‌ای مانند طراحی صنعتی و... برای هر محصول عرضه شده در نمایشگاه ابرراهایی است که متولیان برگزاری نمایشگاه برای توسعه فناوری و نوآوری در شرکت‌های تولیدکننده تجهیزات، طی سال‌های گذشته در نظر گرفته‌اند. لازم به ذکر است که محصولات عرضه شده در نمایشگاه ایران ساخت، در سه بخش دستگاه، ماده و خدمات دسته بندی می‌شوند.

تأثیر ایران ساخت بر رشد علم و فناوری

بی تردید برگزاری نمایشگاه ایران ساخت طی دوره‌های گذشته اثرات خود را بر بخش‌های مختلف گذاشته است که شاید مهم ترین آن نهادینه شدن فرهنگ حمایت از تولید داخل باشد. سال‌هاست که شعار حمایت از تولید داخل در کشور سر داده می‌شود و تلاش‌های گوناگونی نیز برای نهادینه شدن این فرهنگ صورت می‌گیرد. منظور از حمایت از تولید داخل فقط حمایت دولتی از تولیدکنندگان نیست بلکه بخش‌های مختلف جامعه به فراخور فضای فعالیت‌شان می‌توانند از کالای تولید داخل حمایت کنند. افزایش تعداد بازدیدکنندگان و خریداران کالاهای ایران ساخت طی سال‌های گذشته از نمایشگاه، نشان می‌دهد که فرهنگ خرید کالای ایرانی رفته رفته نهادینه می‌شود. جهت دهی به بخش دولتی برای خرید از محصولات ساخت ایران در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی نیز یکی از آثار مثبت برگزاری این نمایشگاه است. خریداران محصولات عرضه شده در نمایشگاه ایران ساخت اکثراً اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها هستند و تخصص لازم در زمینه عملکرد و پیچیدگی تجهیزات را دارند همین امر نشان از کیفیت مطلوب کالاهای عرضه شده دارد. افزایش اشتغال، افزایش حجم فروش، افزایش توان صادرات و افزایش توان مالی برای سرمایه گذاری داخلی در توسعه فعالیت‌های شرکت‌های داخلی را نیز می‌توان از دستاوردهای مهم نمایشگاه ایران ساخت در حوزه اقتصادی دانست. برگزاری این نمایشگاه همچنین در حوزه آموزشی و پژوهشی نیز توانسته با تأمین زیرساخت‌های آزمایشگاهی مورد نیاز دانشگاه‌ها و پژوهش سراها منجر به افزایش زیرساخت‌های آزمایشگاهی آموزشی و پژوهشی در کشور شود. توان افزایش شرکت‌های داخلی و تقویت توان آزمایشی و پژوهشی در دانشگاه‌ها و تأمین زیرساخت‌های لازم تحقیقاتی نیز از دیگر اثرات نمایشگاه ایران ساخت بوده که موجب رشد علمی کشور شده است. با توجه به اهمیت حفظ برند نمایشگاه که مهر ایران ساخت بر آن خورده است برای حضور شرکت‌ها در نمایشگاه شرایطی مقرر شده است. محصولات نمایشگاه براساس ترکیبی از سطح فناوری ذاتی محصول و سطح فناوری ساخت داخل (سهام تولید داخل و حضور فناوری‌های کلیدی) برای دریافت چهار سطح حمایتی، سطح بندی می‌شوند. منظور از فناوری مورد ارزیابی در بررسی محصولات، مجموعه دانش، مهارت، فرآیندها، سیستم‌ها، ابزار و پژوهش‌ها برای طراحی، ساخت، استفاده، نگهداری و تحقیق و توسعه محصول است. هدف نهایی از سطح بندی محصولات، ترغیب خریداران به خرید محصولات با سطح فناوری بالاتر و کمک به بومی سازی فناوری‌های سطح بالا است.

لیزینگ خرید تجهیزات آزمایشگاهی ایران ساخت

طبق قوانین نمایشگاه ایران ساخت، ضرورتی که خریداران محصولات ایران ساخت دانشگاه‌ها و مراکز دولتی باشند، از تسهیلاتی حمایتی برای خرید محصول استفاده می‌کنند.

اما خرید محصولاتی که در نمایشگاه عرضه می‌شود برای صاحبان صنایع بخش خصوصی، با شرایط خاصی امکان پذیر است. بر این اساس نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی ایران ساخت اقدام به ارائه تسهیلات لیزینگ با استفاده از منابع صندوق نوآوری و شکوفایی برای خریداران تجهیزات آزمایشگاهی ساخت ایران کرده است. این تسهیلات ویژه خریداران غیردولتی به منظور خرید از شرکت‌های دانش بنیان و تجهیزات و ملزومات دانش بنیان است. نرخ تسهیلات ۱۰ درصد است در صورتی که محصول آماده تحویل بوده یا مدت زمان ساخت آن زیر ۶ ماه باشد، ۲ درصد جایزه خوش حسابی به خریدار تعلق می‌گیرد. حجم تسهیلات لیزینگ حداکثر ۷۰ درصد قیمت تجهیزات و ملزومات آن تا سقف ۵ میلیارد ریال است اما برای مبالغ بالاتر نرخ سود افزایش پیدا می‌کند. کف خرید باید حداقل ۳۰ میلیون تومان باشد. تنفس حداکثر ۶ ماه و بازپرداخت حداکثر ۲۰ ماه نیز از دیگر شرایط استفاده از تسهیلات لیزینگ است. تعیین تضمین و وثایق تسهیلات بر مبنای اعتبارسنجی خریداران انجام می‌شود. برای انجام اعتبارسنجی خریداران، لازم است مدارک لازم برای صندوق نانو ارسال شود. صندوق نانو ممکن است برخی از خریداران را به صندوق توسعه فناوری دانشگاه تهران و صندوق توسعه همکاری‌های بین المللی ایرانیان جهت ارزیابی مالی و تعیین میزان وثایق ارجاع بدهد. در صورتی که خریدار بتواند ضمانت تعهد پرداخت از بانک یا صندوق معتبری تهیه کند، به صندوق نانو اطلاع می‌دهد تا فرآیند با سرعت بیشتری طی شود.

لیزینگ دست‌وپاگیر برای صنعتگران

شرکت سنتام یک واحد صنعتی فعال در زمینه تولید و مونتاژ دستگاه‌های آزمایشگاهی و ویژ شرکت دانش بنیان است. محصولات تولیدی این شرکت از اولین دوره برگزاری نمایشگاه ایران ساخت تاکنون در این نمایشگاه عرضه شده است. سیدمحمد حسین میرصادقی اصفهانی، مدیرعامل شرکت سنتام در گفت‌وگو با «فرهیختگان» برگزاری نمایشگاه ایران ساخت را خوب ارزیابی می‌کند و می‌گوید: «با حضور در نمایشگاه ایران ساخت موجب افزایش ۳۰ درصدی شرکت در بخش فروش شده است. معاونت علمی نیز طی برگزاری این نمایشگاه کوشیده تا ارائه یارانه‌ها به دانشگاه‌ها، توان خرید دانشگاه‌ها را در حجم بالا افزایش دهد.» به گفته وی، سیاست‌گذاری معاونت این گونه است که رفته رفته میزان حمایت‌ها و یارانه‌های خود را کاهش دهد تا به مرور نقش خود را در این رویداد کم رنگ کند. البته همین سیاست، تأثیر خود را در نمایشگاه یکی دو سال اخیر گذاشته و میزان فروش را کاهش داده است. چراکه در یک مقطعی ۵۰ درصد از قیمت محصول به صورت یارانه در اختیار دانشگاه‌ها قرار می‌گرفت و لذا تمایل و میزان خرید دانشگاه‌ها زیاد بود اما کم کم به ۵۰ درصد به ۳۵ درصد و سپس به ۲۰ درصد تبدیل شد و اکنون به تعداد قابل توجهی از محصولات نیز یارانه تعلق نمی‌گیرد. وی با اشاره به زمینه فعالیت شرکت سنتام که تولید و مونتاژ دستگاه‌های آزمایشگاهی خواص مکانیکی است می‌گوید: «نیمی از خریداران محصولات ما صنعتگران و صاحبان کارخانه‌ها هستند که از محصولات ما برای بخش کنترل کیفی استفاده می‌کنند. ۴۰ تا ۵۰ درصد از خریداران نیز دانشگاه‌ها هستند و از آنجایی که در این نمایشگاه به دانشگاه‌ها یارانه تعلق می‌گیرد لذا تنها به همان میزان ۴۰ تا ۵۰ درصد در بحث فروش تولیدات ما تأثیر می‌گذارد.» میرصادقی با انتقاد از یارانه‌هایی که معاونت علمی در اختیار

دانشگاه آزاد اسلامی قرار داده می‌گوید: «معاونت با احتیاط این یارانه را در اختیار دانشگاه آزاد اسلامی می‌گذارد چراکه به گفته مسئولان معاونت مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی یک مجموعه خصوصی است و لذا بودجه‌های دولتی نباید در این مجموعه‌ها هزینه شود. همین امر موجب شده تا نسبت خریداران دانشگاه آزاد اسلامی کمتر از دانشگاه‌های دولتی باشند. در واقع از ۴۰ تا ۵۰ درصد خریداران دانشگاهی نمایشگاه تنها ۱۰ درصد دانشگاه آزاد اسلامی است.» وی در مورد تسهیلات لیزینگ که برای صنعتگران و مراکز غیردولتی از سوی نمایشگاه ایران ساخت در نظر گرفته شده معتقد است این تسهیلات دست و پاگیر است و مشتریان و خریداران باید طی یک پروسه چندین ماهه روند ارائه مدارک و ارزش گذاری و به‌طور کلی بروکراسی‌های اداری را طی کنند تا بتوانند از این تسهیلات استفاده کنند در صورتی که اگر این روال وجود نداشته باشد، میزان فروش شرکت‌های حاضر در ایران ساخت، چندین برابر خواهد شد مضاف بر اینکه مشتریان نیز از خرید محصولات دانش بنیان به شدت استقبال خواهند کرد. متأسفانه وقتی صنعتگران برای خرید محصول از نمایشگاه وارد عمل می‌شوند، با روبه‌رو شدن با بروکراسی‌های اداری و دوندگی‌های دریافت تسهیلات لیزینگ، از خرید منصرف می‌شوند. نکته قابل توجه اینجاست که مسئولان ارائه دهنده تسهیلات لیزینگ هم به خوبی می‌دانند که روند اداری ارائه این تسهیلات دست‌وپاگیر و مانعی جدی برای فروش محصولات ایران ساخت به صنعتگران و کارخانه‌داران است. میرصادقی می‌افزاید: «نیاز کشور به‌طور کامل از طریق شرکت‌های داخلی و با بهترین قیمت قابل تأمین است، اما معتقدم به محض اینکه محدودیت‌ها و تحریم‌ها کم رنگ شود، به راحتی محصولات مشابه از چین و تایوان وارد کشور می‌شود. این درحالی است که اگر سیاست‌گذاری دولت به گونه‌ای باشد که کالای ساخت ایران حمایت کند، حتی در صورت برداشته شدن تحریم‌ها نیز تمایلی برای واردات کالای چینی نیست چراکه درحال حاضر محصولات ما با قیمت رقابتی با چین تولید و عرضه می‌شود. اما اگر کالای سطح ۳ چین وارد کشور شود، طبیعتاً قیمت کالای سطح یک تولید داخل نسبت به کالای چینی گران تر خواهد بود.»

ایران ساخت؛ هم فرصت، هم تهدید!

ولی الله بسطامی، مدیرعامل شرکت دانش بنیان دانش پژوهش فجر، تولیدکننده تجهیزات آزمایشگاهی، انتقال خون، بیوبانک، بیوتکنولوژی و سلول درمانی نیز به عنوان یکی از شرکت کنندگان در نمایشگاه ایران ساخت در گفت‌وگو با «فرهیختگان» می‌گوید: «نمایشگاه ایران ساخت، اکنون هم یک فرصت محسوب می‌شود و هم یک تهدید. در واقع اگر قرار است روند برگزاری نمایشگاه بر همین منوال و همین روش ادامه پیدا کند، دستاورد نمایشگاه چیزی جز تهدید برای همه شرکت‌های دانش بنیان در کشور نیست.» به گفته وی در سال‌های نخست برگزاری این نمایشگاه و با حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی معاونت علمی و فناوری، علاوه بر افزایش میزان فروش، تنوع فروش، تکنولوژی محصولات و میزان اشتغالزایی نیز افزایش یافت. اما با توجه به اینکه حمایت‌های ارائه شده به صورت پویسته و ادامه دار نبوده، بسیاری از شرکت‌های دانش بنیان نتوانستند به فعالیت خود ادامه دهند. در این میان جابه‌جایی و تغییر مدیران و مسئولان نیز که عموماً به صورت سلیقه‌ای عمل می‌کنند، مزید بر علت شده است و نوع و میزان حمایت‌ها

هم با تغییر مدیران و مسئولان تغییر می‌کند. این امر باعث می‌شود که شرکت‌هایی که برای فعالیت خود طرح‌های بلندمدت دارند، با تغییر یک مدیر یا مسئول و تغییر رویکرد او، نتوانند به اهداف خود دست پیدا کنند. وی معتقد است که فارغ از مسائل و مشکلات اقتصادی اعم از تغییر نرخ ارز و تورم و سایر موارد دیگر، تغییر مدیران و سلیقه‌ای عمل کردن آنها تأثیر بدی بر عملکرد شرکت‌های دانش بنیان می‌گذارد. ما در دوره مدیریت یک مدیر، پیشرفت‌های چشمگیری داریم و در دوره مدیریت یک مدیر دیگر نه تنها پیشرفت نمی‌کنیم بلکه از اهداف خود نیز دور می‌شویم. بسطامی با گلایه از بی‌توجهی برخی از مسئولان به این موضوع می‌گوید: «ما توانسته‌ایم دستگاه‌ها را برای کشت سلولی تولید کنیم که این دستگاه تنها ۴ تولیدکننده دیگر در دنیا دارد. از این دستگاه حتی برای تهیه واکسن کرونا نیز می‌توان استفاده کرد و با توجه به اینکه تولیدکننده این دستگاه هستیم، تنها توانسته‌ایم ۲۰ دستگاه بفروشیم تا جایی که هزینه‌های تولید را هم نتوانسته‌ایم با فروش دستگاه جبران کنیم. معتقدم اگر مسئولان از این امر آگاهی داشتند که تعداد تولیدکنندگان این دستگاه در دنیا محدود است قطعاً به آنچه توانسته‌ایم به دست متخصصان ایرانی تولید کنیم، توجه می‌کردند.» به گفته وی بسیاری از شرکت‌های دانش بنیان که سال‌ها از فعالیت آنها می‌گذرد شاید بتوانند با ارتباطاتی که با مسئولان دارند، برخی از مشکلات خود را حل و فصل کنند اما قطعاً شرکت‌های نوپا که به همت چند دانشجوئی نخبه راه اندازی می‌شود در پیچ و خم مشکلات موجود از ادامه راه باز می‌ماند. در این میان هم مسئولان نه فرصت رسیدگی دارند و نه تمایلی برای حمایت و گوش دادن به حرف‌های دیگران. وی می‌گوید: «برخی از مسئولان اعلام کرده‌اند که دستگاه فریزر آزمایشگاهی منفی ۸۰ درجه تولیدکننده داخلی ندارد! درحالی که اکنون همین دستگاه با بهترین کیفیت در شرکت ما تولید می‌شود و حتی ۵۰ دستگاه از این فریزر توسط دکتر ملک‌زاده خریداری شد. ۳۰۰ دستگاه دیگر نیز در سراسر کشور مورد استفاده آزمایشگاه‌ها است. این نوع رفتارها یعنی ندیدن توانمندی‌های داخلی، عدم حمایت از تولید داخلی، یعنی شکستن کمر تولیدکننده داخلی.» بسطامی معتقد است ادامه برگزاری نمایشگاه ایران ساخت هیچ دستاوردی برای شرکت‌های دانش بنیان به همراه ندارد و چه بسا در آینده‌ای نزدیک موجب ورشکستگی تعداد زیادی از شرکت‌ها نیز می‌شوند. چراکه روزبه‌روز حمایت‌ها کمتر می‌شود، بی‌توجهی مسئولان به کالای تولید داخل بیشتر شده و رفتارهای سلیقه‌ای این روزبه‌روز حرکت شرکت‌های دانش بنیان را کندتر می‌کند.

ایران ساخت؛ کمک به فرهنگ سازی و توسعه بازار

علی نیکبخت، عضو هیات علمی و مدیر توسعه نوآوری و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر در گفت‌وگو با «فرهیختگان» می‌گوید: «برگزاری نمایشگاه ایران ساخت اقدام بسیار خوبی برای توسعه بازار شرکت‌های دانش بنیانی که در زمینه تولید محصولات و مواد مصرفی آزمایشگاهی فعالیت می‌کنند، است. در این راستا نیز حمایت‌های معاونت موجب برگزاری بهتر این نمایشگاه و حضور بیشتر شرکت‌ها در نمایشگاه شده است و دانشگاه‌ها نیز از این نمایشگاه استقبال خوبی کرده‌اند.» به گفته وی تعداد زیادی از محصولات عرضه در نمایشگاه عرضه می‌شود و به فروش می‌رسد سطح وسیعی از نیاز دانشگاه‌ها را برطرف می‌کند و این امر در آمار فروش نیز کاملاً مشهود است. در این میان برخی از شرکت‌های دانش بنیان نیز محصولات‌های تکی را تولید می‌کنند که اگرچه در برخی موارد تعداد فروش این محصولات نسبت به سایر محصولات دیگر کمتر باشد اما به هر حال محصولات با فناوری بسیار بالایی است که نیاز کشور را به خوبی برطرف می‌کند. بنابراین اگر حمایت‌ها ادامه پیدا کنند، این شرکت‌ها با تحقیق و توسعه‌ای که در روند تولیدات خود انجام می‌دهند کیفیت خود را افزایش داده و در نهایت موجب قطع نیاز کشور به واردات می‌شوند. از طرف دیگر هرچه کیفیت محصولات داخلی افزایش پیدا کند، مصرف کنندگان نیز رفته رفته قانع می‌شوند که از محصولات داخلی استفاده کنند. وی معتقد است که برگزاری و استمرار این نمایشگاه کار بسیار بزرگی است که در زیست بوم فناوری کشور افتاده است. فرهنگ سازی خرید کالا و محصول ایرانی و توسعه بازار آن مهم ترین دستاوردهای برپایی نمایشگاه ایران ساخت بوده که با حمایت معاونت علمی و فناوری انجام شده است. اما شرکت کنندگان در این نمایشگاه نباید انتظار داشته باشند که حمایت‌های معاونت همیشگی بوده و تا ابد ادامه داشته باشد. نیکبخت می‌گوید: «تا چند سال گذشته خرید کالای ایرانی توسط جامعه ایران، کمی دور از ذهن به نظر می‌رسید به‌ویژه در بخش‌های تخصصی مانند تجهیزات و مواد آزمایشگاهی خرید کالای ایرانی چندان معمول نبود، اما در چند سال اخیر و به دنبال برگزاری نمایشگاه ایران ساخت فرهنگ خرید کالای ایران ساخت نهادینه شد و این اتفاق محصول حمایت‌های معاونت علمی و فناوری است. از طرف دیگر با برپایی این نمایشگاه طی سال‌های گذشته بازار محصولات دانش بنیان ساخت ایران نیز توسعه پیدا کرد و شرکت‌های دانش بنیان توانستند بازار خوبی در کشور برای محصولات خود بیابند.»

علی نیکبخت

عضو هیات علمی

و مدیر توسعه نوآوری و فناوری

دانشگاه صنعتی امیرکبیر در

گفت‌وگو با «فرهیختگان»

می‌گوید: «برگزاری نمایشگاه

ایران ساخت اقدام بسیار خوبی

برای توسعه بازار شرکت‌های دانش بنیانی که در زمینه تولید

محصولات و مواد مصرفی آزمایشگاهی فعالیت می‌کنند، است.

در این راستا نیز حمایت‌های معاونت موجب برگزاری بهتر

این نمایشگاه و حضور بیشتر شرکت‌ها در نمایشگاه شده است

و دانشگاه‌ها نیز از این نمایشگاه استقبال خوبی کرده‌اند.»

به گفته وی تعداد زیادی از محصولات عرضه در نمایشگاه عرضه

می‌شود و به فروش می‌رسد سطح وسیعی از نیاز دانشگاه‌ها

را برطرف می‌کند و این امر در آمار فروش نیز کاملاً مشهود

است. در این میان برخی از شرکت‌های دانش بنیان نیز

محصولات‌های تکی را تولید می‌کنند که اگرچه در برخی

موارد تعداد فروش این محصولات نسبت به سایر محصولات

دیگر کمتر باشد اما به هر حال محصولات با فناوری بسیار

بالایی است که نیاز کشور را به خوبی برطرف می‌کند. بنابراین

اگر حمایت‌ها ادامه پیدا کنند، این شرکت‌ها با تحقیق و

توسعه‌ای که در روند تولیدات خود انجام می‌دهند کیفیت

خود را افزایش داده و در نهایت موجب قطع نیاز کشور به واردات

می‌شوند. از طرف دیگر هرچه کیفیت محصولات داخلی

افزایش پیدا کند، مصرف کنندگان نیز رفته رفته قانع می‌شوند

که از محصولات داخلی استفاده کنند. وی معتقد است که

برگزاری و استمرار این نمایشگاه کار بسیار بزرگی است که

در زیست بوم فناوری کشور افتاده است. فرهنگ سازی

خرید کالا و محصول ایرانی و توسعه بازار آن مهم ترین

دستاوردهای برپایی نمایشگاه ایران ساخت بوده که با حمایت

معاونت علمی و فناوری انجام شده است. اما شرکت کنندگان

در این نمایشگاه نباید انتظار داشته باشند که حمایت‌های

معاونت همیشگی بوده و تا ابد ادامه داشته باشد. نیکبخت

می‌گوید: «تا چند سال گذشته خرید کالای ایرانی توسط

جامعه ایران، کمی دور از ذهن به نظر می‌رسید به‌ویژه در

بخش‌های تخصصی مانند تجهیزات و مواد آزمایشگاهی خرید

کالای ایرانی چندان معمول نبود، اما در چند سال اخیر و به

دنبال برگزاری نمایشگاه ایران ساخت فرهنگ خرید کالای

ایران ساخت نهادینه شد و این اتفاق محصول حمایت‌های

معاونت علمی و فناوری است. از طرف دیگر با برپایی این

نمایشگاه طی سال‌های گذشته بازار محصولات دانش بنیان

ساخت ایران نیز توسعه پیدا کرد و شرکت‌های دانش بنیان

توانستند بازار خوبی در کشور برای محصولات خود بیابند.»